

Република Северна Македонија

**НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА БОРБА ПРОТИВ
ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ**

2021 - 2024

Август, 2021 година

1. ВОВЕД

Перењето пари е повеќе етапен процес на конверзија на приходите од нелегални активности во фондови кои потекнуваат од привидно законски извори. Финансирањето на тероризмот претставува процес на обезбедување или собирање на средства или фондови на било кој начин, директно или индиректно, незаконски и свесно со намера да бидат употребени или искористени за извршување на кривични дела на тероризмот. Перењето пари и финансирањето на тероризмот предизвикуваат сериозни економски и социјални последици кои значат: поткопување на националната безбедност, разнишување на интегритетот на економско - финансискиот систем, намалување на нивото на националната економија која истовремено станува атрактивна за (краткотрајните) инвестиции на криминалците, зголемување на степенот на криминалитет и друго.

За целите на зајакнување на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам¹ досега беа подготвени и реализирани четири стратешки документи.² Како последица на потребата за продолжување и насочување на динамиката на унапредување на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на Република Северна Македонија, подготвен е овој документ.

Стратегијата претставува стратешки документ, кој на среден рок ги рангира приоритетите и ги дефинира активностите кои треба да го унапредат системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Република Северна Македонија.

Целите и активностите планирани во оваа стратегија се кохерентни со активностите предвидени со Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија, другите стратешки документи усвоени од Владата на Република Северна Македонија и се во континуитет со досега реализираните активности.

МИСИЈА

Стратегијата утврдува сеопфатен комплекс на активности, со обврска за реализација на сите релевантни институции во насока на надминување на утврдените слабости и недостатоци заради унапредување на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на Република Северна Македонија. Стратегијата е изготвена со примена на пристапот базиран на ризик утврден согласно Извештајот за

¹ Покрај цели и активности насочени кон сузбивање на перење пари и финансирање на тероризам, во оваа стратегија се содржани и активности насочени кон спречување на финансирање на пролиферација (распространување на оружје за масовно уништување).

² Националната стратегија за борба против перењето пари и финансирањето на тероризмот (2005 - 2008), Националната стратегија за борба против перењето пари и финансирањето на тероризмот (2009 - 2011), Националната стратегија за борба против перењето пари и финансирањето на тероризмот (2012 - 2014) и Националната стратегија за борба против перењето пари и финансирањето на тероризмот (2017 - 2020)

спроведената национална проценка на ризик од перење пари и финансирање тероризам, како и имплементација на Препораките на ФАТФ и одредбите на релевантните ЕУ Директиви³, а со крајна цел зголемување на степенот на ефикасност на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на национално ниво.

ИНСТИТУЦИИ ВКЛУЧЕНИ ВО ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Активностите утврдени со оваа стратегија треба да бидат имплементирани од субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање тероризам, органите на надзор, Управата за финансиско разузнавање, како и органите надлежни за гонење на сторителите на кривични дела перење пари и финансирање тероризам.

2.СИСТЕМ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

2.1. Субјекти задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Субјекти се сите физички и правни лица кои согласно Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (*) („Службен весник на Република Македонија” бр. 120/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 275/19 и 317/20) (во понатамошниот текст: Законот) имаат обврска да преземаат мерки и дејствија за спречување и откривање на перење пари и финансирање тероризам. Согласно законската дефиниција, во групата на овие субјекти се вбројуваат: финансиските институции, агенциите за промет со недвижности, ревизорите, сметководителите, нотарите, адвокатите, казината и други.

2.2. Органи на надзор

Согласно со Законот, надзорот над примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам над субјектите го вршат: Управата за финансиско разузнавање (самостојно или во координација со другите надлежни органи), Народната банка на Република Северна Македонија, Агенцијата за супервизија на осигурување, Комисијата за хартии од вредност, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Управата за јавни приходи, Агенцијата за пошти и Комисиите на адвокатите и нотарите.

Народната банка на Република Северна Македонија врши надзор врз работењето на банките, штедилниците, овластените менувачи и давателите на услуги на парични дознаки (брз трансфер на пари) и други финансиски институции кои даваат платежни услуги. Агенцијата за супервизија на осигурување врши надзор врз друштвата за

³ЕУ Директивата 2015/849 и ЕУ Директива 2018/ 843

осигурување, осигурителните брокерски друштва, друштвата за застапување во осигурувањето, осигурителните брокери и застапниците во осигурувањето. Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија врши надзор врз брокерските куќи, банки со дозвола за работа со хартии од вредност, лицата кои даваат услуги на инвестициски советници, друштвата за управување со отворени, затворени и приватни инвестициски фондови и на отворените, затворените и приватните инвестициски фондови. Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување врши надзор врз друштвата кои управуваат со доброволни пензиски фондови. Управата за јавни приходи врз приредувачите на игри на среќа, правните и физички лица кои ги вршат следниве услуги: посредување во промет со недвижности, давање совети од областа на даноците и правните лица кои вршат дејност на примање во залог на подвижни предмети и недвижности. Агенцијата за пошти врши надзор врз Македонска пошта АД. Додека, посебно формираните комисии при Нотарската комора на Република Северна Македонија и Адвокатската Комора на Република Северна Македонија вршат надзор соодветно врз нотарите и врз адвокатите и адвокатските друштва.

2.3. Управа за финансиско разузнавање

Централен орган во системот за спречување перење пари и финансирање на тероризам е Управата за финансиско разузнавање (во понатамошниот текст Управа). Како административен тип на Единица за финансиско разузнавање, Управата прибира, обработува, анализира, чува и доставува податоци за перење пари и финансирање на тероризам добиени од субјектите. Управата е орган во состав на Министерството за финансии со својство на правно лице. Исполнувајќи ги своите надлежности, Управата функционира како посредник меѓу субјектите кои преземаат мерки и дејствија, органите на надзор и институциите надлежни за гонење на сторителите на кривични дела.

2.4. Државни органи надлежни за гонење на сторители на кривични дела

Надлежни органи за гонење на сторители на кривични дела перење на пари и финансирање на тероризам во Република Северна Македонија се: Министерство за внатрешни работи, Управа за финансиска полиција, Царинска Управа на Република Северна Македонија и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

2.5. Министерство за правда

Министерството за правда има надлежност да предлага и подготвува закони и други прописи од областа на казненото материјално и процесно право, Законот за прекршоците, да се грижи за обезбедување на општите услови за вршење на функцијата судството, јавниот правобранител и нотаријатот, да го води електронскиот систем за следењето на случаи од висока корупција и перење пари, да врши административна супервизија и друго. Во рамки на министерството функционира

Секторот за меѓународна правна соработка, кој има клучна улога во областа на меѓународната правна помош во која делува како централен орган.

2.6. Агенција за управување со одземен имот и Канцеларија за поврат на имот

Агенцијата за управување со одземен имот управува, менаџира со конфискуваниот имот, имотна корист и одземените предмети во кривична и прекршочна постапка, презема мерки за чување и одржување на привремено одземениот движен и недвижен имот, врши процена на неговата пазарна вредност, води евиденција на целокупниот одземен имот, спроведува постапка за продажба на одземениот движен и недвижен имот по пат на електронско јавно наддавање.

Во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија е оформена АРО – канцеларија за следење на имот кој потекнува од сторени кривични дела во меѓународни рамки.

3. НАЦИОНАЛНА ПРОЦЕНКА НА РИЗИКОТ ОД ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Република Северна Македонија го постави и го гради системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во согласност со меѓународните стандарди и најдобрите меѓународни практики. Меѓународните стандарди (Препораката 1 на ФАТФ⁴) наметнаа обврска политиките и институционалната реакција за спречување на перење пари и финансирање на тероризам да се постават во зависност од заканите, ранливоста и проценетиот ризик. Градењето систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам адекватен на проценетиот ризик е условен од претходно спроведена проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам.

За исполнување на меѓународниот стандард, односно за утврдување на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам, во Република Северна Македонија спроведувањето на националната проценка на ризикот (НРА) започна во ноември 2018 година. Во реализацијата на НРА беа вклучени повеќе од 80 претставници на надлежните државни органи и субјектите сите вклучени во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Работата на сите учесници беше поделена во 8 различни групи⁵ и координирана од Управата.

Република Северна Македонија спроведе сеопфатна НРА следејќи ја методологијата на Светска банка. Целиот процес како посебен вид на самопроценка која надлежните државни органи и субјектите, ја спроведуваат врз сопственото работење, но и врз функционирањето на целиот систем, резултира со извршена проценка од ризикот од перење пари и финансирање на тероризам презентирани во еден документ- извештај.

⁴Новите препораки на ФАТФ се утврдени во 2012 година

⁵Работната подгрупа 1 вршеше проценка на заканите од перење пари и финансирање на тероризам, работната подгрупа 2 вршеше проценка на ранливоста на националниот систем, работната подгрупа 3 вршеше проценка на ранливоста на банкарскиот сектор, работната подгрупа 4, 5, 6 и 7 вршеа проценка на ранливоста на секторите за хартии од вредност, осигурување, други финансиски институции и ДНФБП, соодветно. Последната работна група вршеше проценка на ризикот од финансирање на тероризам

Извештајот за извршената проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам е усвоен од Владата на Република Северна Македонија во март 2020 година.

Имајќи предвид широк спектар од фактори, услови и околности, притоа следејќи ја утврдената методологија направена е анализа на податоци релевантни за периодот 01.01.2016- 31.12.2018 година.

Според извршените анализи, утврдено е средно ниво на закана од перење пари во РСМ.

При утврдување на заканите од перење пари земен е предвид видот и висината на приноси од казниво дело, начинот на извршување и организираноста на сторителите, присутноста на карактеристики на организиран криминал, без оглед дали дејствијата се извршени во РСМ или во друга држава. Спроведената анализа над податоците укажува дека злоупотребата на службена положба, неовластената трговија со дрога, даночното затајување и криумчарењето на мигранти се кривични дела кои се дефинирани дека се во ниво на висока закана. Идентификувани се банкарскиот сектор, услугите за брз трансфер на пари, локалната самоуправа, како и правни субјекти од приватниот сектор од различни дејности како сектори кои имаат најголема изложеност на ризикот од перење пари.

Методологијата на Светска банка го утврдува степенот на ранливост на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам врз основа на анализа на 22 варијабли. Ранливоста на националниот систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам е определена од капацитетите за спречување и сузбивање на перење пари и финансирање на тероризам на надлежните институции и од ранливоста на секторско ниво. Анализата укажува дека капацитетот на системот е поставен во границите на ниско-средно до високо ниво, а ранливоста на системот е определена како вредност обратно пропорционална на вредностите на капацитетот. Утврдената состојба и анализата укажуваат средно-ниско ниво на ранливост на националниот систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Покрај утврдената ранливост на национално ниво, утврдена е ранливоста на финансискиот и нефинансискиот сектор.

Од анализата на изложеноста на банкарскиот сектор на ризикот од ППФТ, а врз основа на општите влезни варијабли и карактеристиките на одделни банкарски производи или услуги е утврдено дека ранливоста на банкарскиот сектор упатува на среден ризик од перење пари. Спроведената анализа по сектори во финансиската област укажува дека банкарскиот сектор е најмногу изложен на ризикот од перење пари во споредба со другите финансиски институции. Оваа констатација е идентична со заклучоците изведени и со претходната национална проценка на ризик од 2016 година, имајќи предвид дека нема значајни промени во делот на големината на банкарскиот сектор во однос на небанкарските финансиски институции, типот на производите и услугите коишто банките ги нудат на финансискиот пазар, како и бројот и вредноста на

трансакциите кои се реализираат во рамки на банкарскиот сектор Согласно ЗСППФТ, адекватноста на применетите мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на банките ја проценуваат НБРСМ и УФР, вршејќи ги своите супервизорски надлежности. Извршената анализа укажува дека регулативата е во голема мера усогласена со меѓународните норми и стандарди во сферата на спречување на перење пари и финансирање на тероризам, како што се препораките на ФАТФ, Базелските принципи и директивите на ЕУ. Сепак, констатирано е дека е потребно унапредување на поставениот систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам на ниво на држава во насока на посветување на поголемо внимание на потеклото на готовите пари коишто се внесуваат во банкарскиот сектор, воспоставување на регистарот на вистински сопственици, воспоставување на евиденција и поактивно следење на активностите на нерезидентите. Останува потребата да се посвети поголемо внимание на редизајнирање на правното обележје на прекршоците и ефективна имплементација на предвидените санкции за направените прекршоци во пракса. Со цел да се утврди нивото на ранливост на перење на пари кај одреден банкарски производ или услуга, се земаат предвид повеќе параметри според кои инхерентното ниво на ризик кај коресподентското банкарство, банкарските трансфери и нерезидентните сметки е високо, а кај брз трансфер на пари средно високо. По активирањето на интерните контролни механизми и преземените мерки и дејствија, инхерентниот ризик може да се намали, со тоа што резидуалниот ризик е средно-висок кај банкарските трансфери, среден ризик кај брзиот трансфер на пари, а висок кај нерезидентните сметки и кај коресподентските сметки.

Ранливоста од перење пари кај пазарот на хартии од вредност е анализирана посебно кај брокерски друштва и банки со дозвола за работа со хартии од вредност и посебно за друштвата за управување со инвестициски фондови. Ранливоста кај брокерските куќи и банки со дозвола за работа со хартии од вредност е средна, со оглед на фактот дека во анализираниот период има значително зголемување на обемот на тргување, а следствено на тоа и зголемување на реализираниот промет на Македонска берза како и заради малиот број на обуки од областа на спречување перење пари и финансирање на тероризам кај вработените во брокерските куќи и банките. Од друга страна ранливоста од перење пари и финансирање на тероризам се намалува заради умерено развиениот пазар и ограничениот број на инструменти со кои се тргува, постоењето на сеопфатна правна рамка за спречување перење пари која е усогласена со меѓународните стандарди, достапноста и ефективноста на влезни контроли како и достапноста и пристапот до информации поврзани со вистинските сопственици. Во однос на ранливоста од перење пари кај друштвата за управување со отворени инвестициски фондови ранливоста е ниска, иако атрактивноста и трендот на зголемување во фондовите е забележан и во анализираниот период но истите се високо законски регулирани, имаат строго дефинирана структура на вложување и клиенти најчесто им се домашни правни и физички лица со низок профил на ризик. Најголемата ранливост сеуште останува кај приватните инвестициски фондови кај кои сеуште не постои доволна законска регулираност и достапноста на доволен број на податоци за нивната големина и обем.

Во рамките на македонскиот финансиски систем осигурителниот сектор е третиот сегмент, според големината на активата во финансискиот систем и истиот се карактеризира со скромно ниво на развиеност. Ризиците од осигурителниот сектор за финансиска стабилност се мали. Ова од една страна се должи на слабата поврзаност на овој сектор со останатите финансиски институции, но пред сè се должи на високата солвентност и ликвидност на секторот (високо ниво на маргина на солвентност и целосна покриеност на техничките резерви со дозволиви средства). Сепак, имајќи ги предвид скромното учество на пазарот на осигурување на живот во вкупното портфолио на ниво на индустрија, обемот на трансакциите со осигуреници (резиденти), учеството на еднократната премија, како и на unit linked, пазарот се карактеризира со низок степен на ранливост од перење пари.

Во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам активно се вклучени овластените менувачи, давателите на услуги брз трансфер на пари и субагентите, давателите на финансиски лизинг, финансиските друштва, штедилниците и друштвата за управување со доброволни пензиски фондови, односно останатите финансиски институции. Анализата на секторот на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам и воспоставените системи за управување со ризикот и намалување на неговата ранливост, упатуваат на агрегатен среден ризик од перење на пари. Од спроведената анализа се покажува дека највисоко ниво на ранливост остануваат да имаат овластените менувачи и давателите на услуги на брз трансфер на пари. Оваа оценка должи на: природата на нивната дејност и работењето со готови пари и големиот обем на трансакции.

Покрај финансиските институции, во случаите на перење пари може да бидат инволвирани и ДНФБП. Од тие причини ДНФБП се опфатени со ЗСППФТ и задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Поради разновидноста на дејноста која ја вршат основањето, лиценцирањето и целокупното работење е регулирано со различни закони, но сепак постапувањето во сферата на спречување на перење пари и финансирање на тероризам е супервизирано од страна за УФР и соодветните надзорни органи: УЈП, Комисија на адвокати и Комисија на нотари. Анализирајќи ги следните параметри: големина на секторот, волумен на трансакциите, користење на готовина, реализација на меѓународни трансфери и други индикатори, а потоа споредени со мерките на контрола кои субјектите и надлежните органи за надзор ги преземаат за намалување на инхерентниот ризик, највисок степен на ранливост е утврден кај правните лица чија дејност е градежништво и физички лица инвеститори во областа на градежништвото и правните и физички лица кои вршат сметководствени услуги и правни и физички лица кои даваат совети од областа на даноците, а најнискиот останува за ревизорите.

Исто така, утврдено е дека ризикот од тероризам е на ниско ниво. Во РСМ не се регистрирани организирани форми на делување на терористички организации. Исто така, РСМ не претставува таргет на меѓународните терористички организации (нивните планови за изведување на терористички напади се ориентирани и насочени кон западно европските држави). Сепак поедини лица биле или се членови на

меѓународни терористички организации и учествувале во изведување на вооружени дејствија. Регистрирани се и контакти на радикализирани лица од земјава со припадници на меѓународни терористички организации (групи, мрежи, ќелии). Воедно, во РСМ делуваат и други радикализирани лица, членови на верски радикални групи и саморадикализирани лица по различен основ. Сите овие категории на лица претставуваат потенцијална закана за екстремно радикално делување и извршување на терористички акти. Ризикот од финансирање на тероризам е на ниско кон средно ниво. Идентификувано е дека финансирањето во најголем се одвива во готовина, од сопствени извори или од членови на групата на која припаѓаат и истомисленици од странство, додека пак во помал обем финансирањето се врши со средства стекнати од кривични дела (кражби, учени, изнудување, закани, недозволена трговија и шверц). Трансферите се реализирале преку формалниот банкарски систем и системот на брз трансфер на пари (користејќи ги услугите на Western Union, Money Gram и RIA), од лица кои во најголем дел потекнуваат од Западно европските земји како и блиско источните држави. Во периодот 2017, 2018 и 2019 не се реализирани терористички акти на територијата на РСМ. Во овој период, број на извештаи за сомнителни трансакции за финансирање на тероризам доставени до УФР е константен и на ниско ниво. Во истиот период од страна на надлежните органи не се поведени постапки за кривични истраги, поднесени обвиненија и донесени пресуди за финансирање на тероризам.

Дополнително, за да се обезбеди имплементација на меѓународните стандарди направена е проценка на ризиците од финансирање на тероризам за НПО. Проценката на ризикот од ФТ за НПО е изработена од страна на работна група формирана од претставници на државните органи надлежни за основање, регистрирање, работа и мониторинг на НПО, координирани од страна на УФР, како и од претставници на НПО, координирани од страна на КОНЕКТ. Во процесот на проценка на ризикот од финансирање на тероризам за НПО се користи Методологијата на проценка на ризикот на НПО од финансирање на тероризам на Greenacre Group. Направената анализа е презентирана во извештај, кој е составен од два дела, Проценка на законите од финансирање на тероризам за НПО во Република Северна Македонија и Проценка на мерките за ублажување на ризикот од финансирање на тероризам за непрофитните организации. Следејќи ги најдобри практики и насоки за проценка на ризик на секторот НПО, извештајот ја идентификува подгрупата на НПО што спаѓаат во дефиницијата на ФАТФ за НПО, ги идентификува видовите на НПО, кои врз основа на нивните активности или карактеристики, веројатно се изложени на ризик од финансирање од тероризам, ја идентификува природата на законите, начинот на кој НПО може да се злоупотребат, како и прави преглед на адекватноста на мерките, вклучително законите и регулативите, кои се однесуваат на подгрупата на НПО кои може да бидат злоупотребени за ФТ. Имено, според направената анализа не е утврдено ниту докажано финансирање тероризам преку НПО во Северна Македонија. За повеќето НПО ризикот е мал. Можноста НПО да бидат инволвирани и злоупотребени за целите на ФТ постои во вршењето на дејности од социјално-хуманитарен, културно-образовен и религиозен карактер од НПО во содејство со остварувањето на факторите на ризик. Во овој контекст инхерентниот ризик од ФТ за наведените видови на НПО е

низок кон среден. Исто така, овој извештај претставува основа да се преземат понатамошни мерки, односно дадена е листа на препорачани мерки кои во областа на законите, стратешките документи, механизмите на унапредување на дијалогот ќе придонесат за адекватно управување и намалување на ризикот од финансирање на тероризам и заштита од евентуалните злоупотреби на НПО за целите на финансирање на тероризам. Препорачаните мерки и активности се соодветно рефлектирани во оваа стратегија и акциониот план.

4. СТРАТЕШКА ЦЕЛ

Системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, усогласен со Препораките на ФАТФ и одредбите на ЕУ Директивата 2018/843 за спречување на употребата на финансискиот систем за целите на перење пари и финансирање на тероризам и другата релевантна регулатива, ефикасно го штити интегритетот на финансискиот и нефинансискиот сектор и економијата од заканите од перење пари и финансирање на тероризам и придонесува за зацврстување на националната сигурност и безбедност.

5. ПОСЕБНИ ЦЕЛИ

Стратешката цел ќе биде постигната преку реализација на 15 посебни цели и дефинирани мерки и активности пропишани со Акциониот план кој е составен дел на оваа Стратегија (Анекс).

ПОСЕБНА ЦЕЛ 1

Владата ги формулира политиките и надлежните институции преземаат координиран и мерки адекватно на ризиците од перење пари, финансирање на тероризам и другите поврзани ризици

Очекувани резултати:

- Подигање на свеста на сите учесници во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за ризиците од перење пари, финансирање на тероризам и другите поврзани ризици
- Ажурирање на проценката на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам во временски период определен согласно Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, како и да се процени ризикот кој се однесува на давателите на услуги поврзани со виртуелни средства и други поврзани ризици
- Воспоставен систем за следење на имплементацијата на активностите од оваа Стратегија

- Пристап до електронски бази на податоци
- Зајакната меѓуинституционална соработка

Мерки кои треба да се реализираат:

- Сите институции добиваат пристап до Извештајот за спроведената НРА и направените ажурирања
- Обезбедени ажурирани наоди за ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на национално ниво на определен временски период
- Интензивирање на работата на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам
- Пристапот до електронски бази на податоци е воспоставен и функционален
- Обучен персонал за извршување на законските надлежности согласно утврдените ризици

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Ризиците од перење пари и финансирање на тероризам се разбрани и се преземаат координирани мерки од надлежните институции

Очекувани резултати

- Подигање на свеста на сите учесници во системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за ризиците од перење пари, финансирање на тероризам и другите поврзани ризици

Мерење на ефикасна имплементација

- Објавен Извештај за спроведена НРА, негови ажурирања на интернет страната на Управата за финансиско разузнавање (УФР)
- Извештај за ажуриран ризик
- Записници од одржани состаноци

<ul style="list-style-type: none"> • Ажурирање на проценката на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам во временски период определен согласно Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, како и да се процени ризикот кој се однесува на давателите на услуги поврзани со виртуелни средства, и др поврзани ризици • Воспоставен систем за следење на имплементацијата на активностите од оваа Стратегија • Пристап до електронски бази на податоци • Зајакната меѓуинституционална соработка 	<p>на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвени упатства за ефикасно откривање и процесуирање на случаи на перење пари и финансирање на тероризам и извештаи за спроведени обуки
---	---

<p>ПОСЕБНА ЦЕЛ 2</p> <p><i>Зајакнување на меѓународната соработка</i></p> <p>Очекувани резултати:</p> <p>Навремена и ефикасна меѓународна соработка за сторителите на кривичните дела перење пари и финансирање на тероризам и нелегално стекнатиот имот</p>
<p>Мерки кои треба да се реализираат:</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Обезбедени адекватни технички капацитети за навремена и ефикасна меѓународна соработка - Зајакнати кадровски капацитети за обезбедување на навремена и ефикасна меѓународна соработка - Воспоставување на мониторинг на квалитетот на разменетите информации во

рамки на меѓународната соработка, вклучувајќи размена на податоци за вистинскиот сопственик или барања за утврдување на вистински сопственик во друга држава

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање, Органи на надзор

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Зајакнување на меѓународната соработка</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<p>Навремено и ефикасно обезбедување на податоци за сторителите на кривичните дела перење пари и финансирање на тероризам и нелегално стекнатиот имот во рамки на меѓународна соработка</p> <p>Подобар квалитет на разменетите информации на меѓународно ниво, вклучувајќи информации за вистинските сопственици</p>	<p>Годишен извештај (со детални податоци, вклучително и податоци за времето потребно за подготвување на одговор, квалитет на подготвениот одговор и др.) за реализирана меѓународна соработка, односно разменети податоци за сторителите на кривичните дела перење пари и финансирање на тероризам</p> <p>Позитивен одговор (feedback) од надлежните органи на други држави за квалитетот на обезбедената меѓународна соработка</p> <p>Позитивен одговор (feedback) за квалитетот на меѓународната соработка дадена на надлежните органи во РСМ, вклучително и за податоците за вистинскиот сопственик</p>

ПОСЕБНА ЦЕЛ 3

Унапредување на системот за водење на статистички податоци на национално ниво и нивно користење

Очекувани резултати:

Обезбедена детална, сеопфатна и целосна статистика за ефикасноста на системот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат:

- Ефикасно водење на системот за водење на статистички податоци на национално ниво
- Унапредување на системот за обезбедување на повратни информации за употребата на податоците доставени до надлежните органи (feedback од УФР до задолжените субјекти и од надлежните органи до УФР)

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Унапредување на системот за водење на статистички податоци на национално ниво и нивно користење

Очекувани резултати

Собрана и ажурирана детална, сеопфатна и целосна статистика за ефикасноста на системот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Мерење на ефикасна имплементација

- Методологија усогласена со барањата на Moneyval за собирање и чување на податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам
- Полугодишни извештаи за реализирани активности на системот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

ПОСЕБНА ЦЕЛ 4

Законската рамка за спречување и гонење на перење пари и финансирање на тероризам усогласена со меѓународните стандарди

Очекувани резултати:

Законската регулатива за спречување и гонење на кривичните дела перење пари и финансирање на тероризам е усогласена со Препораките на ФАТФ, Директивите и Регулативите на ЕУ и Извештајот за спроведената НРА

Мерки кои треба да се реализираат:

- Понатамошни активности за усогласување на постојната регулатива со меѓународните стандарди за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, подготовка и донесување на нов нацрт Закон усогласен со петтата директива на ЕУ
- Обучен персонал за подготвување и спроведување на законската регулатива

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Министерство за финансии, Управа за финансиско разузнавање, Органи на надзор

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Законската рамка за спречување и гонење на перење пари и финансирање на тероризам усогласена со меѓународните стандарди

Очекувани резултати

Мерење на ефикасна имплементација

<p>Законската регулатива за спречување и гонење на кривичните дела перење пари и финансирање на тероризам е усогласена со Препораките на ФАТФ, регулативата на ЕУ и Извештајот за спроведената НРА</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Донесен е ЗСППФТ усогласен со Препораките на ФАТФ и регулативата на ЕУ и Извештајот за спроведената НРА • Донесени подзаконски акти
--	--

ПОСЕБНА ЦЕЛ 5

Надзор над системот за спречување на перење пари и финансирање тероризам адекватен на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати:

Ефикасен надзор над примената на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во согласност со проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам и базирана на идентификуваниот ризик

Мерки кои треба да се реализираат:

- Унапредување на соработката, координацијата и разменувањето на информации во спроведувањето на надзорот меѓу надзорните органи (формирање на постојано работно тело составено од претставници од сите надзорни органи во рамки на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам)
- Понатамошно зајакнување на капацитетите и ресурсите на надлежните органи за надзор од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам заради подобрување на примената на пристапот базиран на ризик во спроведување на надзорот над примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во согласност со Препораките на ФАТФ (26-28)

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Органи на надзор

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Ефикасен надзор над примената на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам базиран на проценка на адекватен на ризикот од

перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
Ефикасен надзор над примената на мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам базиран на проценетите ризици од перење пари и финансирање на тероризам	<ul style="list-style-type: none">• Извештај (со детална статистика) за спроведен надзор над примената на мерките за СППФТ, наодите од спроведениот надзор и преземените мерки

ПОСЕБНА ЦЕЛ 6

Зголемување на ефикасноста на субјектите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати:

Задолжените субјекти применуваат мерки за спречување перење пари и финансирање на тероризам адекватно и пропорционално на идентификуваниот ризик и доставуваат извештаи за сомнителни трансакции

Мерки кои треба да се реализираат:

- Зголемување на свеста на субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување перење пари и финансирање на тероризам за ризиците кои се поврзани со депозитите на готовина и деловните односи со нерезиденти, посебно на оние поврзани со високо ризични држави
- Нова листа на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции е подготвена и достапна за субјектите
- Подобрување на квантитетот и квалитетот на извештаите за сомнителни трансакции кои ги доставуваат субјектите
- Зголемување на свеста на субјектите за значењето на ефикасна имплементација на мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Органи на надзор

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Зголемување на ефикасноста на субјектите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<p>Субјектите континуирано спроведуваат проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам на ниво на субјект.</p> <p>Задолжените субјекти применуваат мерки за спречување перење пари и финансирање на тероризам адекватно и пропорционално на идентификуваниот ризик и доставуваат извештаи за сомнителни трансакции</p>	<ul style="list-style-type: none">• Зголемување на бројот на СТР доставени до надлежните органи кои резултирале со кривични пријави/обвиненија/пресуди• Ажурирани индикатори за препознавање на сомнителни трансакции• Подготвени прирачници за примена на законските одредби за ППФТ• Годишен извештај на УФР

ПОСЕБНА ЦЕЛ 7

Зголемена транспарентност на иметелите на сметки и сефови

Очекувани резултати:

Воспоставен регистар на сметки и сефови

Мерки кои треба да се реализираат:

- Воспоставување на регистар на сметки и сефови
- Обезбедување пристап на надлежните органи до регистарот на сметки и сефови

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за финансии, Народна Банка, надлежни органи согласно Законот за платежни услуги

Зголемена ефикасност на превентивните мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати

Мерење на ефикасна имплементација

Воспоставен регистар на сметки и сефови

• Воспоставен и целосно функционален Регистар на сметки и сефови, кој е достапен на надлежните органи согласно закон

ПОСЕБНА ЦЕЛ 8

Заштита на системот од злоупотреба на правните лица за целите на перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати:

Правните лица се превенирани од злоупотреба за целите на перење пари и финансирање на тероризам и информациите за сопственичката и управувачката структура и вистинските сопственици се точни, ажурирани и навремено достапни согласно Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат:

- Да се направи проценка на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои може да се основаат во РСМ
- Ефикасно, водење, администрирање, ажурирање и надзор на Регистарот на вистински сопственици на правни субјекти заради обезбедување на точни и ажурирани податоци

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Централен регистар, Управа за финансико разузнавање

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Заштита на системот од злоупотреба на правните лица за целите на перење пари и финансирање на тероризам</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
Правните лица се заштитени од злоупотреба за целите на перење пари и финансирање на тероризам и информациите за сопственичката и управувачката структура и вистинските сопственици се точни, ажурирани и навремено достапни согласно Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам. Информациите за вистинскиот сопственик се точни и ажурирани	<ul style="list-style-type: none">• Воспоставен и целосно функционален Регистар на вистински сопственици на правни лица
ПОСЕБНА ЦЕЛ 9	
<i>Управата за финансиско разузнавање изготвува квалитетни извештаи и известувања кои надлежните органи ги користат во истрагите и постапките во случаи на перење пари и финансирање на тероризам</i>	
Очекувани резултати:	
Зголемување на бројот на истраги и процесуирани случаи за перење пари и финансирање на тероризам отворени врз основа на извештаи и известувања доставени од Управата за финансиско разузнавање	
Мерки кои треба да се реализираат:	
<ul style="list-style-type: none">- Понатамошно зајакнување на капацитетите на Управата за финансиско разузнавање за водење на тактички анализи и стратешки анализи- Понатамошно зајакнување на соработката со субјектите и надлежните органи на прогонот за случаи на перење пари и финансирање на тероризам	

- Понатамошно развивање на веб страницата на Управата за финансиско разузнавање
- Ажурирање на ИСО стандардите за квалитет на управувањето
- Понатамошно унапредување на пристапот, вмрежувањето и видливоста на Управата за финансиско разузнавање

Институции вклучени во имплементација:

Управа за финансиско разузнавање

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Управата за финансиско разузнавање изготвува квалитетни извештаи и известувања кои надлежните органи ги користат во истрагите и постапките во случаи на перење пари и финансирање на тероризам

Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
Зголемување на бројот на истраги и процесуирани случаи за перење пари и финансирање на тероризам отворени врз основа на извештаи и известувања доставени од Управата за финансиско разузнавање	<ul style="list-style-type: none"> • Извештај со детална статистика за доставени извештаи и известувања од Управата за финансиско разузнавање до надлежните органи на прогонот

ПОСЕБНА ЦЕЛ 10

Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело перење пари

Очекувани резултати:

- Зголемен број на откриени и документирани случаи на перење пари

- Зголемен број на процесуирани случаи на перење пари
- Зголемен број на соодветно санкционирани сторители на кривично дело перење пари

Мерки кои треба да се реализираат:

- Целосна имплементација на барањата и политиките за водење на финансиски истраги Зајакнување на капацитетите

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело перење пари</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<ul style="list-style-type: none"> • Надлежните органи спроведуваат паралелни финансиски истраги на систематски начин кога водат кривични истраги за дела кои генерираат нелегални приходи и ги утврдуваат и следат овие приходи 	<ul style="list-style-type: none"> - Зголемен број на откриени и документираны случаи за перење пари - Зголемен број на процесуирани случаи за перење пари - Зголемен број на адекватно санкционирани осудени лица за перење пари - Зголемен број на правни лица гонети и осудени за перење пари

ПОСЕБНА ЦЕЛ 11

Нелегално стекнатите приходи и инструменти се конфискувани

Очекувани резултати:

- Имотот предмет на конфискација е навремено утврден и обезбеден
- Ефикасно управување со замрзнатиот, одземениот и конфискуваниот имот

Мерки кои треба да се реализираат:

- Понатамошно зајакнување на капацитетите за спроведување на финансиски истраги и пронаоѓање на имот стекнат со нелегални активности кој може да се одземе за целите на конфискација
- Понатамошно зајакнување на капацитетите за управување со одземениот имот
- Реализација на активностите предвидени со Националната стратегија за финансиски истраги

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање, Агенција за управување со одземен имот и АРО Канцеларија

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Нелегално стекнатите приходи и инструменти се конфискувани</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<ul style="list-style-type: none">• Имотот предмет на конфискација е навремено утврден и обезбеден• Ефикасно управување со замрзнатиот, одземениот и конфискуваниот имот	<ul style="list-style-type: none">- Зголемување на бројот на случаи и волуменот на замрзнатиот, одземениот и конфискуваниот имот

ПОСЕБНА ЦЕЛ 12

Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело финансирање на тероризам

Очекувани резултати:

- Ефикасно откривање, гонење и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело финансирање на тероризам, согласно законите од тероризам и финансирање на тероризам.

Мерки кои треба да се реализираат:

- Понатамошно зајакнување на капацитетите за откривање и процесуирање на кривичното дело финансирање на тероризам
- Реализирање на активностите предвидени со Националната стратегија за борба против тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Управа за финансиско разузнавање, Национален комитет за борба против тероризам и насилен екстремизам

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело финансирање на тероризам</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<ul style="list-style-type: none">• Ефикасно откривање, гонење и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело финансирање на тероризам• Ефикасно имплементирање на мерки за управување со ризикот од	<ul style="list-style-type: none">- Извештај за откриени и процесуирани случаи на финансирање тероризам- Извештај за откриени случаи и активности на повратниците од странските боишта од државите со

финансирање на тероризам поврзан со повратниците од странските боишта од државите со конфликт	конфликт
---	----------

ПОСЕБНА ЦЕЛ 13

Зајакнати механизми за превенција од злоупотреба на непрофитните организации (НПО⁶) за целите на финансирање на тероризам

Очекувани резултати:

- Регулативата за НПО е усогласена со наодите од проценката на ризици на НПО, меѓународните стандарди со кои се обезбедува ефективна превенција на НПО од финансирање на тероризам и стандардите за човекови права.
- Ефикасни механизми за надзор на примената на регулативата за НПО.
- Зајакната свест и капацитети на учесниците на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и НПО за ризиците од финансирање на тероризам на кои се изложени НПО
- Зајакнати механизми за меѓу-секторска координација и соработка за превенција на НПО од злоупотребите за целите на финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат:

- Анализа и унапредување на регулативата за НПО која обезбедува имплементација на меѓународните стандарди
- Воспоставување на механизми за вршење на надзор базиран на утврдениот ризик и зајакнување на капацитетите за надзор на примената на регулативата на НПО
- Активности за јакнење на свеста и капацитетите на учесниците на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и НПО за ризиците од финансирање на тероризам на кои се изложени НПО
- Унапредување на механизмите за меѓу-секторска соработка и координација за целите на превенција на НПО од злоупотребите за целите на финансирање на

⁶ Овој термин ги опфаќа здруженијата, фондациите, верските заедници и религиозни групи

тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Управа за финансиско разузнавање, Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, КОВЗ

Следење и мерење на ефикасна имплементација

Спречување на користење на средства и злоупотреба на НВО за целите на финансирање на тероризам

Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација
<ul style="list-style-type: none">• Регулативата за НПО е усогласена со меѓународните стандарди со кои се обезбедува ефикасна превенција на НПО од финансирање на тероризам• Ефикасни механизми за надзор на НВО• Зајакната свест на учесниците на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и НПО за ризиците од финансирање на тероризам на кои се изложени НПО• Зајакнати механизми за координација и соработка за превенција на НПО од злоупотребите за целите на финансирање на тероризам	<ul style="list-style-type: none">- Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам и подзаконските акти се донесени и достапни до сите вклучени во системот за спечување перење пари и финансирање на тероризам- Донесена методологија за вршење надзор базиран на ризикот- Функционална веб страна на УФР која обезбедува навремен пристап на НПО до добрите практики за управување со ризиците од финансирање на тероризам за НПО и мерките кои треба да ги преземаат- Број на активности и учесници за јакнење на свеста и капацитетите- Одржани состаноци меѓу надлежните органи (Националниот комитет за спречување на насилен екстремизам и борба против тероризам во соработка со Одделението за соработка со НПО, Министерство за правда, УФР и др. институции) на кои е утврдени препораки за унапредување на политиките во овој

	<p>сегмент.</p> <p>- Одржани состаноци меѓу надлежните органи (УФР и Националниот комитет за спречување на насилан екстремизам и борба против тероризам) и НПО на кои ќе се анализира праксата за управување на ризиците од финансирање на тероризам и превенцијата од евентуална злоупотреба на НПО</p>
--	--

ПОСЕБНА ЦЕЛ 14	
<i>Спречување на користење на средства на лица определени со резолуциите на ООН</i>	
Очекувани резултати:	
<ul style="list-style-type: none"> Усогласување на националната регулатива со меѓународните стандарди и понатамошно зајакнување на капацитетите за спроведување на обврските од Законот за рестриктивни мерки 	
Мерки кои треба да се реализираат:	
<ul style="list-style-type: none"> Усогласување на Законот за рестриктивни мерки со меѓународните стандарди Понатамошно зајакнување на капацитетите на надлежните институции за спроведување на обврските кои произлегуваат од Законот за рестриктивни мерки 	
Институции вклучени во имплементација:	
Министерство за надворешни работи, Управа за финансиско разузнавање, Координативно тело согласно Законот за меѓународни рестриктивни мерки	

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<i>Спречување на користење на средства на лица определени со резолуциите на ООН</i>	
Очекувани резултати	Мерење на ефикасна имплементација

<ul style="list-style-type: none"> • Зајакнати капацитети за спроведување на обврските кои произлегуваат од резолуциите на ООН, вклучително и мерките за пролиферација (субјектите го утврдуваат ваквиот имот, го замрзнуваат, известуваат), итн 	<p>- Извештај од работата Координативното тело за следење на спроведувањето на рестриктивните мерки</p>
---	---

<p>ПОСЕБНА ЦЕЛ 15</p>	
<p><i>Спречување на користење на средства за целите на финансирање на распространување на оружје за масовно уништување</i></p>	
<p>Очекувани резултати:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Зајакнување на капацитетите за спречување на користење на средства за целите на финансирање на распространување на оружје за масовно уништување 	
<p>Мерки кои треба да се реализираат:</p>	
<p>Спроведување на проценка од ризикот од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување</p>	
<p>Институции вклучени во имплементација:</p>	
<p>Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Управа за финансиско разузнавање</p>	

Следење и мерење на ефикасна имплементација

<p><i>Спречување на користење на средства за целите на финансирање на распространување на оружје за масовно уништување</i></p>	
<p>Очекувани резултати</p>	<p>Мерење на ефикасна имплементација</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Зајакнување на капацитетите за спречување на користење на средства за целите на финансирање на распространување на оружје за масовно уништување 	<ul style="list-style-type: none"> - Спроведување проценка од ризикот од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување - Изменет закон и воведени обврски за субјектите на редовна основа да вршат проценка од ризикот од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување
---	---

6. СОВЕТ ЗА БОРБА ПРОТИВ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам (во понатамошниот текст: Совет) формиран согласно Законот е надлежен да ги следи и координира активностите за спроведување на оваа стратегија во насока на исполнување на утврдените цели, да ја унапредува функционалноста на системот и да предлага активности за зголемување на неговата ефикасност. За своето работење членовите на Советот подготвуваат квартални извештаи кои ќе бидат разгледувани на состаноците, кои ќе се одржуваат најмалку на квартална основа, а до Владата ќе се доставува годишен извештај.

7. ПОТРЕБНИ МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ

Имплементацијата на оваа стратегија, односно реализацијата на целите кои ќе придонесат за поефикасна борба против перењето пари и финансирањето на тероризам ќе имплицираат определени материјални ресурси. Со оглед дека од оваа временска дистанца не може точно да се предвиди потребниот износ на финансиски средства за предвидените активности, односно проценка на трошоците потребни за реализација на активностите, образецот за проценка на фискалните импликации, кој се доставува како прилог на стратегијата не е пополнет, а потребни средства за реализација на предвидените активности од стратегијата ќе бидат обезбедени од Буџетот на Република Северна Македонија (во рамки на тековните буџети на институциите задолжени да ја спроведуваат оваа стратегија, одобрени износи на расходи). За имплементацијата на дел од активностите предвидени во оваа стратегија ќе бидат потребни дополнителни финансиски средства (воспоставувањето на регистарот на сметки и др.) ќе бидат реализирани и со поддршка на проекти од странски донатори (Совет на Европа, ГИЗ и др.).

8. ПЕРИОД НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

Оваа стратегија влегува во сила наредниот ден од денот на донесувањето.

**АКЦИОНИОТ ПЛАН НА
НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЈА ЗА
БОРБА ПРОТИВ
ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ
(2021-2024)**

ПОСЕБНА ЦЕЛ 1

Владата ги формулира политиките и надлежните институции преземаат координиран и мерки адекватно на ризиците од перење пари, финансирање на тероризам и другите поврзани ризици

Мерки кои треба да се реализираат

- Сите институции добиваат пристап до Извештајот за спроведената НРА и направените ажурирања
- Обезбедени ажурирани наоди за ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на национално ниво на определен временски период
- Интензивирање на работата на Советот за борба против перење пари и

финансирање на тероризам

- Пристапот до електронски бази на податоци е воспоставен и функционален

Обучен персонал за извршување на законските надлежности согласно утврдените ризици

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Сите институции добиваат пристап до Извештајот за спроведената НРА и направените ажурирања	Објавување на Извештајот за спроведената НРА и направените ажурирања	Континуирано	УФР	
Обезбедени ажурирани наоди за ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на национално ниво на определен временски период	Ажурирање на НРА	2023	Советот	
Интензивирање на работата на Советот за борба против перење пари и финансирање	Одржување на задолжителни квартални состаноци	Квартално	Советот	

на тероризам				
	Анализа на состојбите за меѓусебно електронско поврзување на институциите	Октомври, 2021	Советот	
Пристапот до електронски бази на податоци е воспоставен и функционален	Понатамошно воспоставување и унапредување на веќепопоставените електронски поврзувања на институциите	Декември, 2023	Советот	
Обучен персонал за извршување на законските надлежности согласно утврдените ризици	Подготвување на упатства, организација и спроведување на обуки	Континуирано	Советот	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 2

Зајакнување на меѓународната соработка

Мерки кои треба да се реализираат

- Обезбедени адекватни технички капацитети за навремена и ефикасна меѓународна соработка
- Зајакнати кадровски капацитети за обезбедување на навремена и ефикасна меѓународна соработка
- Воспоставување на мониторинг на квалитетот на разменетите информации во рамки на меѓународната соработка, вклучувајќи размена на податоци за вистинскиот сопственик или барања за утврдување на вистински сопственик во

друга држава

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање, Органи на надзор

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Обезбедени адекватни технички капацитети за навремена ефикасна меѓународна соработка	Унапредување на технички капацитети за навремена и ефикасна меѓународна соработка	Континуирано	-Министерство за правда, -Министерство за внатрешни работи, -Јавно обвинителство, -Царинска Управа, -УФР -Органи на надзор	
Зајакнати кадровски капацитети за обезбедување на навремена ефикасна меѓународна соработка	Спроведување на обуки	Континуирано	-Министерство за правда, -Министерство за внатрешни работи, -Јавно обвинителство, -Царинска Управа, -УФР -Органи на надзор	
Воспоставување на мониторинг на квалитетот на разменетите информации во рамките на меѓународната	Воведување процедури за мониторинг на квалитетот на разменетите информации	Јануари, 2022	-Министерство за правда, -Министерство за внатрешни работи, -Јавно обвинителство, -Царинска	

соработка, вклучувајќи размена податоци вистинскиот сопственик барања утврдување вистински сопственик друга држава	на за или за на во	Воспоставување на електронски пристап на належните институции до Регистарот за вистински сопственици	Декември, 2021	Управа, -УФР -Органи на надзор -Министерство за правда, - Министерство за внатрешни работи, -Јавно обвинителство, -Царинска Управа, -УФР -Органи на надзор -Централен регистар	
--	-----------------------------------	---	-------------------	---	--

ПОСЕБНА ЦЕЛ 3

Унапредување на системот за водење на статистички податоци на национално ниво и нивно користење

Мерки кои треба да се реализираат

- Ефикасно водење на системот за водење на статистички податоци на национално ниво
- Унапредување на системот за обезбедување на повратни информации за употребата на податоците доставени до надлежните органи (feedback од УФР до задолжените субјекти и од надлежните органи до УФР)

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
-------	-----------	-----------	----------------------	--------------------------

Ефикасно водење на системот за водење на статистички податоци на национално ниво	Континуирано пополнување на системот за следење на случаите на висока корупција, перење пари	Континуирано	-Министерство за правда, -Министерство за внатрешни работи, - Финансиска полиција -Јавно обвинителство, -УФР -Царинска Управа -ДКСК	
Унапредување на системот за обезбедување на повратни информации за употребата на податоците доставени до надлежните органи (feedback) од УФР до задолжените субјекти и од надлежните органи до УФР)	Континуирано пополнување на системот за обезбедување на повратни информации за употребата на податоците доставени до надлежните органи (feedback)	Континуирано	-Министерство за внатрешни работи, - Финансиска полиција -Јавно обвинителство, -УФР -Управа за јавни приходи -Царинска Управа	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 4

Законската рамка за спречување и гонење на перење пари и финансирање на тероризам усогласена со меѓународните стандарди

Мерки кои треба да се реализираат

- Понатамошни активности за усогласување на постојната регулатива со меѓународните стандарди за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, подготовка и донесување на нов нацрт Закон усогласен со петтата директива на ЕУ
- Обучен персонал за подготвување и спроведување на законската регулатива

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Министерство за финансии, Управа за финансиско разузнавање, Органи на надзор

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Понатамошни активности за усогласување постојната регулатива меѓународните стандарди спречување перење пари и финансирање тероризам	Подготовка на измени во Кривичниот законик	Декември 2021	МП	
	Подготовка и усвојување на нов Закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам	Декември 2021	-МФ - УФР	
Обучен персонал за подготвување и спроведување на законската регулатива	Спроведување на обуки	Континуирано	-МП, - УФР - Органи на надзор	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 5

Надзор над системот за спречување на перење пари и финансирање тероризам адекватен на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат

- Унапредување на соработката, координацијата и разменувањето на информации во спроведувањето на надзорот меѓу надзорните органи (формирање на постојано работно тело составено од претставници од сите надзорни органи во рамки на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам)
- Понатамошно зајакнување на капацитетите и ресурсите на надлежните органи од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам (член 146) заради подобрување на примената на пристапот базиран на ризик во спроведување на надзорот над примента на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во согласност со Препораките на ФАТФ 26-28)

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Органи на надзор

Мерки	Активности	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Унапредување на соработката, координацијата и разменувањето на информации во спроведувањето на надзорот меѓу надзорните органи (формирање на постојано работно тело составено од претставници од сите надзорни органи во рамки на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам)	Формирање и дефинирање на задачи на постојано работно тело составено од претставници од сите надзорни органи во рамки на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам	Јули 2021	Советодавно тело	
	Одржување на редовни квартални состаноци	Континуирано	Советодавно тело	
	Потпишување на нов МоУ за размена на информации за целите на спречување перење пари и финансирање на тероризам	Декември, 2021	УФР, НБРСМ АСО КХВ МАПАС, МФ	
Понатамошно зајакнување на капацитетите и ресурсите на надлежните органи од Законот за спречување	Секој надзорен орган треба да утврди дали има потреба од развивање на алатки за собирање на податоци за имплементација на	Јули 2021	Органи на надзор (УФР, НБРСМ АСО КХВ МАПАС, МФ, УЈП,	

<p>перење пари и финансирање на тероризам (член 146) заради подобрување на примената на пристапот базиран на ризик во спроведување на надзорот над примента на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во согласност со Препораките на ФАТФ 26-28</p>	методологијата за проценка на ризикот на ниво на сектор		АП, КАКРСМ, КНКРСМ)	
	Секој надзорен орган треба да утврди дали има потреба од спроведување на проценка на ризикот на ниво на сектор	Јули - Декември 2021	Органи на надзор	
	Развивање на стратегија на надзорните органи врз основа на резултатите од спроведената проценка на ризикот на ниво на сектор	Февруари 2022	Органи на надзор	
	Зајакнување на капацитетите за ризично базирана супервизија	Континуирано	Органи на надзор	
	Развивање/ прегледување на методологија за ризично базирана теренска / вонтеренска супервизија и собирање на податоци	2020	Органи на надзор (УФР, НБРСМ АСО КХВ МАПАС, МФ, УЛП, АП, КАКРСМ, КНКРСМ)	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 6

Зголемување на ефикасноста на субјектите за спречување на перење пари и

финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат:

- Зголемување на свеста на субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување перење пари и финансирање на тероризам за ризиците кои се поврзани со депозитите на готовина и деловните односи со нерезиденти, посебно на оние поврзани со високо ризични држави
- Континуирано ажурирање и дополнување на листата на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции е подготвена и достапна за субјектите
- Подобрување на квантитетот и квалитетот на извештаите за сомнителни трансакции кои ги доставуваат субјектите
- Зголемување на свеста на субјектите од значењето на ефикасна имплементација на мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Органи на надзор

Мерки	Активности	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Зголемување на свеста на субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување перење пари и финансирање на тероризам за ризиците кои се поврзани со депозитите на готовина и деловните односи со нерезиденти, посебно на оние поврзани со високо ризични држави	Спроведување на проценка на ризикот на ниво на субјект	Континуирано	Надзорни органи во соработка со субјекти	

	Спроведување на проценка на ризикот на ниво на клиент со посебен фокус на нерезидентните клиенти и клиенти поврзани со високо ризични држави	Континуирано	Надзорни органи во соработка со субјектите	
	Спроведување на засилени механизми на мониторинг за депозитите во готовина и деловните односи со високо ризичните клиентите	Континуирано	Субјекти	
Континуирано ажурирање и дополнување на листа на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции е подготвена и достапна за субјектите	Подготвување на ажурирана и дополнета листа на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции	Март 2022	УФР и Органи на надзор	
	Ажурираната и дополнета листа на индикатори за препознавање на сомнителни трансакции е усвоена и објавена на (рестриктивниот дел на) интернет страната на УФР	Април 2022	УФР	
Подобрување на квантитетот и квалитетот на извештаите за сомнителни трансакции кои	Подготвување на модел на СТР со листа на корисни линкови	Ноември 2021	УФР и Органи на надзор	

ги доставуваат субјектите	Моделот на СТР е објавен на веб страната на УФР и достапен на субјектите	Декември 2021	УФР	
Зголемување на свеста на субјектите од значењето на ефикасна имплементација мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам согласно ризикот од перење пари и финансирање на тероризам	Спроведување и имплементација на проценка на ризик на ниво на субјект	Континуира но	Субјекти	
	Обука за субјектите базирано на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам	континуиран о	Органи на надзор	
	Упатства за примена на мерките за спречување перење пари и финансирање на тероризам	континуиран о	Органи на надзор	
	Подготвување и објавување на нови типологии за перење пари и финансирање на тероризам	континуиран о	УФР	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 7

Зголемување на транспарентноста на имателите на сметки и сефови

Мерки кои треба да се реализираат:

Воспоставување на Регистар на сметки и сефови

Обезбедување на пристап на надлежните органи до Регистарот на сметки и сефови

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за финансии, Народна Банка, надлежни органи согласно Законот за платежни услуги

Мерки	Активности	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Воспоставување на Регистар на сметки и сефови	Подготвен и донесен Законот за платежни услуги	Март 2022	НБРСМ МФ	
	Подготвен патоказ за воспоставување на Регистар на сметки и сефови	Октомври 2022	Централен регистар	
	Воспоставување на функционален Регистар на сметки и сефови	Септември 2023	НБРСМ	
Обезбедување на пристап на надлежните органи до Регистарот на сметки и сефови				
	Подготвителни активности за овозможување на пристапот до Регистарот на сметки и сефови	Декември 2023	Надлежни органи согласно Законот за платежни услуги	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 8

Заштита на системот од злоупотреба на правните лица за целите на перење пари и финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат

- Да се направи проценка на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои може да се основаат во РСМ
- Ефикасно, водење, администрирање, ажурирање и надзор на Регистарот на вистински сопственици на правни лица заради обезбедување на точни и ажурирани податоци

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Централен регистар, Управа за финансико разузнавање

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Да се направи проценка на ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои може да се основаат во РСМ	Проценка на ризиците и подготвување на Извештај за ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои може да се основаат во РСМ	Декември, 2022	Совет	
	Објавување на Извештајот за ризиците од перење пари и финансирање на тероризам на правните лица кои може да се основаат во РСМ	Март, 2023	УФР	
Ефикасно, водење, администрирање, ажурирање и надзор на Регистарот на вистински сопственици на правни лица	Воспоставување на механизми за обезбедување на точни и ажурирани податоци во регистарот на вистински	Континуирано	-УФР -Централен регистар	

заради обезбедување на точни и ажурирани податоци	сопственици			
---	-------------	--	--	--

ПОСЕБНА ЦЕЛ 9				
<i>Управата за финансиско разузнавање изготвува квалитетни извештаи и известувања кои надлежните органи ги користат во истрагите и постапките во случаи на перење пари и финансирање на тероризам</i>				
Мерки кои треба да се реализираат				
<ul style="list-style-type: none"> - Понатамошно зајакнување на капацитетите на Управата за финансиско разузнавање за водење на тактички анализи и стратешки анализи - Понатамошно зајакнување на соработката со субјектите и надлежните органи на прогонот за случаи на перење пари и финансирање на тероризам - Понатамошно развивање на веб страната на Управата за финансиско разузнавање - Ажурирање на ИСО стандардите за управување со квалитет - Понатамошно унапредување на пристапот, вмрежувањето и видливоста на Управата за финансиско разузнавање 				
Институции вклучени во имплементација:				
Управа за финансиско разузнавање				
Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација

Понатамошно зајакнување на капацитетите на Управата за финансиско разузнавање за водење на тактички анализи и стратешки анализи	Спроведување обуки	Континуирано	УФР	
Понатамошно зајакнување на соработката со субјектите и надлежните органи на прогонот за случаи на перење пари и финансирање на тероризам	Одржување на работни состаноци	Континуирано	-УФР -субјекти -надлежни органи	
Понатамошно развивање на веб-страницата на Управата за финансиско разузнавање	Воспоставување на рестриктивна (динамична веб-страница) со нови функционалности и овозможување на комуникација со субјектите	Декември, 2021	УФР	
Ажурирање на ИСО стандардите за управување со квалитет	Ажурирање на процедурите за работа на УФР со новите ИСО стандарди управување со квалитет	Декември, 2021	УФР	
Понатамошно унапредување на пристапот, вмрежувањето и видливоста на Управата за финансиско разузнавање	Објавување и публикување на Упатства и други материјали подготвени од УФР	Континуирано	УФР	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 10

Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело перење пари

Мерки кои треба да се реализираат

- Целосна имплементација на барањата и политиките за водење на финансиски истраги, односно односно реализација на активностите предвидени со Националната стратегија за финансиски истраги
- Зајакнување на капацитетите

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Целосна имплементација на барањата и политиките за водење на финансиски истраги	Имплементација на оперативните процедури за водење финансиски истраги	Континуирано	-МВР, - Финансиска полиција, - Царинска управа -Јавно обвинителство	
Зајакнување на капацитетите за водење на финансиски истраги	Спроведување обуки	Континуирано	-МВР, - Финансиска полиција, - Царинска управа -Јавно обвинителств	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 11***Нелегално стекнатите приходи и инструменти се конфискувани*****Мерки кои треба да се реализираат**

- Понатамошно зајакнување на капацитетите за спроведување на финансиски истраги и пронаоѓање на имот стекнат со нелегални активности кој може да се одземе за целите на конфискација, односно реализација на активностите предвидени со Националната стратегија за финансиски истраги
- Понатамошно зајакнување на капацитетите за управување со одземениот имот
- Реализација на активностите предвидени со Националната стратегија за финансиски истраги

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Управа за финансиско разузнавање, Агенција за управување со одземен имот и АРО Канцеларија

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Понатамошно зајакнување на капацитетите за спроведување на финансиски истраги и пронаоѓање на имот стекнат со нелегални активности кој може да се одземе за целите на конфискација	Зајакнување на капацитети на навремено идентификување и откривање на сторителите,	континуирано	Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа,	
	Интензивирање на соработката за размена на податоци помеѓу истражните органи и Јавното обвинителство	Континуирано	Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа,	

	Ставање во функција на АРО канцеларијата	Декември, 2021	Јавно обвинителство	
Понатамошно зајакнување на капацитетите за управување со одземениот имот	Спроведување обуки	Континуирано	Јавно обвинителство Агенција за управување со одземен имот	
Реализација на активностите предвидени со Националната стратегија за финансиски истраги	Усвојување на нова Националната стратегија за финансиски истраги	Декември, 2021	Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Агенција за управување со одземен имот УЈП УФР	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 12

Зголемена ефикасност во откривањето, процесуирањето и соодветно санкционирање на сторителите на кривичното дело финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат

- Понатамошно зајакнување на капацитетите за откривање и процесуирање на кривичното дело финансирање на тероризам
- Реализирање на активностите предвидени со Националната стратегија за борба против тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Управа за финансиско разузнавање, Национален комитет за борба против тероризам и насилен екстремизам

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Понатамошно зајакнување на капацитетите за откривање и процесуирање на кривичното дело финансирање на тероризам	Спроведување обуки	Континуирано	Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство Агенција за национална безбедност Агенција за разузнавање УФР	
Реализирање на активностите предвидени со Националната стратегија за борба против тероризам	Разгледување на потребите за усвојување на нова Националната стратегија за борба против тероризам	Декември, 2022	Национален комитет за борба против тероризам Министерство за внатрешни работи, Јавно обвинителство, Финансиска Полиција, Царинска Управа, Агенција за управување со одземен имот УФР	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 13

Зајакнати механизми на превенција од злоупотреба на непрофитните организации (НПО) за целите на финансирање на тероризам

Мерки кои треба да се реализираат

- Анализа и унапредување на регулативата за НПО која обезбедува имплементација на меѓународните стандарди
- Воспоставување на механизми за вршење на надзор базиран на утврдениот ризик и зајакнување на капацитетите за надзор на примената на регулативата на НПО
- Активности за јакнење на свеста и капацитетите на учесниците на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и НПО за ризиците од финансирање на тероризам на кои се изложени НПО
- Унапредување на механизмите за меѓу-секторска соработка и координација за целите на превенција на НПО од злоупотребите за целите на финансирање на тероризам

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за правда, Управа за финансиско разузнавање, Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, КОВЗ

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Анализа и подготвување на регулативата за НПО која обезбедува имплементација на меѓународните стандарди	Да се изготви споредбена анализа на добрите практики од Европа и регионот за да се унапреди дефинирањето на организациските области и/или дејностите на НПО во рамки на Националната класификација на дејности и регистрацијата на НПО.	Декември, 2022	Државен завод за статистика	
	Да се изготви споредбена анализа на добрите практики	Јули 2022	Министерство за правда КОВОЗ УФР,	

	и позитивна законска регулатива од Европа и регионот на механизмите на транспарентност и надзор над верските групи и религиозни заедници и да се развијат препораки за унапредување на овие механизми во регулативата за на ЗППЦВЗ и РГ и религиозни заедници.		и НПО	
	Да се направи анализа во соработка со претставници од НПО секторот и се направат соодветни измени на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам заради негово усогласување со Препораката 8 на ФАТФ и наодите од проценката на ризици на НПО.	Септември 2021	УФР	
Воспоставување на механизми за вршење на надзор бариран на утврдениот	Да се подготви методологија за вршење на насочен надзор согласно утврдениот ризик.	Март 2022	Министерство за правда	

<p>ризик и зајакнување на капацитетите за надзор на НПО</p>	<p>Да се зајакнат капацитетите на државните институции за вршење ефективен надзор над примената за ЗЗФ и ЗППЦВЗ и РГ.</p>	<p>Март 2022</p>	<p>Министерство за правда</p>	
<p>Активности за јакнење на свеста и капацитетите на учесниците на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и НПО за ризиците од финансирање на тероризам на кои се изложени НПО</p>	<p>Да се направи споредбена анализа, ревидирање и насоки за дополнително објаснување на Индикаторите за препознавање на сомнителни трансакции кај НПО.</p>	<p>Март 2022</p>	<p>УФР НБРСМ МБА НПО</p>	
	<p>Континуирано унапредување на капацитетите и знаењето на институциите и банкарскиот сектор за спецификите на работењето на НПО, размена на искуства за спроведување на политиките и мерките, за континуирано да се зајакнува довербата помеѓу клучните чинители и да се осигура ефективна имплементација на политиките.</p>	<p>Континуирано</p>	<p>УФР НБРСМ МБА НПО</p>	
	<p>Креирање на посебен дел на веб страницата на УФР посветена специфично на</p>	<p>Декември, 2023</p>	<p>УФР</p>	

	<p>НПО. Барање и обезбедување на ограничен пристап до веб страната на УФР заради навремено обезбедување на законски регулативи, информации и едукативни материјали за подигање на јавната свест и адекватно управување со ризикот од финансирање на тероризам</p>			
	<p>УФР во соработка со НПО воспоставува и имплементира програми за вклучување и градење на капацитетите на НПО со кои ќе се обезбеди:</p> <ul style="list-style-type: none"> - понатамошно зголемување на јавната свест за можните злоупотреби за целите на финансирање на тероризам меѓу НПО и донаторската заедница, како и за мерките кои треба да се имплементираат за нивна заштита. - зголемувањ е на јавната свест за можните злоупотреби на 	<p>Континуирано</p>	<p>УФР НПО</p>	

	<p>верските заедници и религиските групи. Во оваа активност да се вклучи и КОВЗ.</p> <p>-Развивање на дополнителни алатки и ресурсни материјали (водичи, работилници, онлајн само-проценка итн.) со добри практики за јакнење на свеста и капацитетите на НПО да управуваат со ризиците и да превенираат злоупотреба за финансирање на тероризам.</p>			
<p>Унапредување на механизмите за меѓусекторска соработка и координација за целите на превенција на НПО од злоупотребите за целите на финансирање на тероризам</p>	<p>Редовни состаноци еднаш годишно за споделување искуства и развивање препораки за унапредување на политиките</p>	Континуирано	Националниот комитет за спречување на насилен екстремизам и борба против тероризам во соработка со Одделението за соработка со НПО, Министерство за правда, УФР и др. институции	
	<p>Редовни состаноци (полу-годишни) преку коишто и понатаму ќе се зајакнува довербата, ќе се дискутираат релевантните</p>	Континуирано	УФР во соработка со НПО и други релевантни чинители (НБРМ, Македонската банкарска	

	прашања и преку соработка и консултации ќе ја унапредуваат добрата пракса за управување на ризиците од финансирање на тероризам и превенцијата од евентуална злоупотреба на НПО за целите на финансирање на тероризам		организација, Централен регистар, Управата за јавни приходи, КОВЗРГ и други)	
	Организирање на годишен национален форум (конференција) за дијалог и опфаќање поширок круг чинители.	Континуирано	НПО	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 14

Спречување на користење на средства на лица определени со резолуциите на ООН

Мерки кои треба да се реализираат

- Усогласување на Законот за рестриktivни мерки со меѓународните стандарди
- Понатамошно зајакнување на капацитетите на надлежните институции за спроведување на обврските кои произлегуваат од Законот за рестриktivни мерки

Институции вклучени во имплементација:

Министерство за надворешни работи, Управа за финансиско разузнавање,

Координативно тело согласно Законот за меѓународни рестриктивни мерки

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Усогласување на Законот за рестриктивни мерки со меѓународните стандарди	Утврдување на потребата и донесување на дополнување (нов) на Законот за рестриктивни мерки заради усогласување со меѓународните стандарди	Декември, 2022	Министерство за надворешни работи УФР	
Понатамошно зајакнување на капацитетите на надлежните институции за спроведување на обврските кои произлегуваат од Законот за рестриктивни мерки	Зајакнување на работата на Координативното тело задолжено за следење на имплементацијата на законот за рестриктивни мерки	континуирано	Министерство за надворешни Координативното тело	
	Спроведување на обуки	Континуирано	Координативното тело	

ПОСЕБНА ЦЕЛ 15

Спречување на користење на средства за целите на финансирање на распространување на оружје за масовно уништување

Мерки кои треба да се реализираат

- Спроведување на проценка од ризикот од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување

Институции вклучени во имплементација:

Совет за борба против перење пари и финансирање на тероризам, Управа за финансиско разузнавање

Мерки	Активност	Краен рок	Одговорни институции	Статус на имплементација
Спроведување на проценка од ризикот од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување	Проценка на ризиците од финансирање на распространување на оружје за масовно уништување	Декември 2023	Советот	

КРАТЕНКИ

НРА- Национална проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам

ФАТФ- Оперативна Група за определување на дејствија за спречување перење пари и финансирање на тероризам

ЕУ- Европска Унија

ООН- Организација на Обединети Нации

РСМ- Република Северна Македонија

КЗ- Кривичен Законик

ЗСППФТ- Закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам

Moneyval Комитет- Комитет на експерти за евалуација на системите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам при Советот на Европа

УФР- Управа за финансиско разузнавање

НБРМ- Народна банка на Република Северна Македонија

КХВ- Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија

ЦДХВ- Централен депозитар за хартии од вредност

УЈП- Управа за јавни приходи

АСО- Агенција за супервизија на осигурување

МАПАС- Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување

МФ- Министерство за финансии

МВР- Министерство за внатрешни работи

ФИУ- Единица за финансиско разузнавање

ДНФБП- Нефинансиски дејности и професии

СТР- Извештај за сомнителна трансакција

НПО – Непрофитни организации

КОВЗ- Комисија за односи со верските заедници